

L-Innu Popolari ‘Kemm Inti Kbir’

Manoel Pirotta
manoel.pirotta@um.edu.mt

Astratt: Wiehed mill-għanjiet reliġjużi l-aktar popolari hu bla dubju ta’ xejn l-innu ‘Kemm Inti Kbir’, li jikklassifika t-tieni wara ‘Amazing Grace’. M’għandniex xi ngħidu li dal-innu jindaqq ħafna fil-jiem tal-festa ta’ Kristu Sultan li tiġi ċelebrata ġewwa Raħal Ġdid, kemm fil-festi ta’ ġewwa, fejn jitgħanna mill-kor tal-parroċċa, imsieheb minn xi orġni jew orkestra, kemm dawk ta’ barra mill-baned tal-post u dawk mistednin. Ta’ kull sena għal dawn l-aħħar erba’ snin, fuq stedina tal-Għaqda Soċjali Muzikali Kristu Sultan Banda Paola, l-orkestra ukoll issellem lill-vara ta’ Kristu Re bid-daqq ta’ dal-innu minn fuq palk armat apposta waqt li din tkun għaddejja mill-pjazza fi triqitha lejn il-knisja parrokkjali f’jum il-festa.

Kliem muftieħ: Raħal Ġdid, Paola, Kristu Re, Innu Popolari, Kemm Inti Kbir, Carl Gustaf Boberg, Stuard Wesley Keene Hine, University of Malta ‘Ġ.F. Abela’ Junior College, Għaqda Soċjali Muzikali ‘Kristu Sultan’ Banda Paola

How Great Thou Art
Carl Boberg, 1850-1940
Swedish Melody
1st Verse: Majestically - not rushed
2. Lord my God! When I in awe-amaze stand
3. When Thou the winds and air dost quiet
4. And when I think that God His Son sent
5. When Christ shall come with clouds
6. Then I shall see in vision
7. Then I shall see in vision
8. Then I shall see in vision
9. Then I shall see in vision
10. Then I shall see in vision
11. Then I shall see in vision
12. Then I shall see in vision
13. Then I shall see in vision
14. Then I shall see in vision
15. Then I shall see in vision
16. Then I shall see in vision
17. Then I shall see in vision
18. Then I shall see in vision
19. Then I shall see in vision
20. Then I shall see in vision

L-innu tant popolari ‘Kemm Inti Kbir’ jaf il-bidu tiegħu ġewwa Mönsterås, fl-Iżvezja, fl-1885. Ċertu Carl Gustaf Boberg (1850-1940), qassis Protestant, editur ta’ ġurnal ta’ kull ġimgha, u membru parlamentari Žvediz, kien qed jagħmel passigġata, meta hin bla waqt qamet tempesta liema bħalha bir-ragħad u s-sajjetti, u r-riħ beda jonfoħ b’qawwietu kollha. Meta mbagħad l-maltempata għaddiet u ssaffa l-ajru, Boberg seta’ jerga’ jixhet ħarstu lejn il-bajja kalma, u jisma’ t-tokki tal-qanpiena tal-knisja ġej mill-bogħod. Kien hawn fejn il-versi tal-innu bdew jintisgu go qalb Boberg: *O Alla Kbir, kif timlieni bl-għageb / Xhin nara l-opri / Ix-xogħol ta’ dawk Idejk! / Nilmaħ il-kwiekeb / Nisma’ r-ragħda tkarwat! / Tixhed kull hlejqa l-qawwa ta’ dirgħajk.*

Dil-pregjiera, originarjament bl-isem ta’ ‘O Store Gud’ (O Alla Kbir) kienet ġiet ippubblikata f’waħda mill-ġurnali bl-isem ta’ ‘Witness of the Truth’, u b’Boberg bħala editur. Xi żmien wara, dil-għanja nqelbet ukoll għall-Ġermaniż, u fl-1927 ġiet ippubblikata f’verzjoni Russa tat-test Ġermaniż. Kien imbagħad Stuard Wesley Keene Hine (1899-1989), missjunarju Ingliż li għex ħajja twila, li fl-1948 qelibha għall-ilsien pajjiżu, u żidilha wkoll żewġ strofa godda minn tiegħu.

F’dik li hi mużika, l-istrofa hi magħmula minn sentenza li tinqasam f’żewġ frażijiet daqsinsew, fejn it-tieni waħda tirrepeti l-istess melodija, li min-naħa tagħha timxi bl-istess ritmu f’kull battata, u datur dejjem fuq l-istess erba’ noti mtarrġin. Dan jikkumplementa tajjeb ħafna mas-semplicità u ċ-ċokon tal-bniedem quddiem il-kobor bla qies t’Alla:

O Al-la kbir, kif tim-lie-ni bil-gha-geb Xhin na-ra l-op-ri X-xogħol ta' dawk i-dejki

Hu biss fir-ritornell li l-melodija tgħolli lehinha u titla’ bilġri ’l fuq, biex b’hekk, ir-ruħ tinheles u tkun tista’ tinfexx f’għanja ta’ tifhir ’il-Mulej. Hawn ukoll għandna sentenza maqsuma fi tnejn,

bit-tieni parti tirrepeti 'l-ewwel waħda. Fir-ritornell ukoll, jinżamm l-istess ritmu tal-bidu, li bħal donnu ma jridx ibiddel fehmtu, iżda jibqa' shiħ mill-bidu sal-aħħar nett:

Nin-fexx nghan - ni - lek għan-ja ta' tif - hir Kemm inti - kbir, kemm in-ti kbir.

Il-verzjoni tal-innu bil-Malti, adattament ta' Andrew Cauchi, fiha hames strofi, kull waħda mbejna bir-ritornell: *Ninfexx ngħannilek għanja ta' tifhir / Kemm inti kbir, kemm inti kbir. / Tgħannilek qalbi għanja ta' tifhir / Kemm inti kbir, kemm inti kbir.*

Aktar artikli mill-istess awtur jinsabu fuq OAR@UoM (<https://www.um.edu.mt/library/oar/>)